

Stajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krole, za pol in četr leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravnistvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje števil. 3.

Slava Tobi, ki si nas kmete ljubili!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniski zaključek je vsak torek zvečer

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža

Štev. 34.

V Ptuj v nedeljo dne 25. avgusta 1907.

VIII. letnik.

Pasji dnevi.

Vroč so solnčni žarki, kajti sredi v pasjih dnevih smo... In res, ti vroči žarki so čudovito vplivali na možgane naših milih nasprotnikov!

Kako temeljite spremembe so se dogodile v zadnjih dneh! Le ponavljajmo jih, da se jih zanesljivo zapomnimo. Edino vroče solnce pasjih dni more biti vzrok tej zmešnjavi, ki je napravila iz vse prvaške politike na Stajerskem in Koroskem pravcato komedijo.

Na Koroskem se snuje nova stranka. Tisti politikajoči duhovniki, ki so bili najstrastnejši zagovorniki Grafenauerjeve kandidature, niso več zadovoljni z Brejcom in Podgorcom. Vroče solnce jim je razgelo možgane in postali so protiklerikalni v klerikalnem taboru. In tisti Brejc, Grafenauer, Einspieler ter Podgorc, ki so v času volilne reforme vpili, da so jih kranjski klerikali prodali in pokopali, pijejo zdaj pri eni mizi s temi klerikali. Pač solnce, — to premiljeno solnce pasjih dni jim je zmešalo logiko in posušilo vso prepričanje...

In na Stajerskem? Tudi na možgane hlasta Ploja je moralo vroče solnce vplivati, ko se je odpovedal politiki fajmoštrov, kuharic, mešnarjev, kaplanov in organizator! Tako hudo protiklerikalna „narodna stranka“ je postala po vplivu vročega solca zagovornica Plojeva in „kristanske demokracije“. Tetka „Domovina“ v Polju ki je bila doslej vedno ponižna, da se je doreku milo storilo, ki je imela največ naročnikov po farovžih, postala je zdaj — čujte in stemi, — protiklerikalna. Tako vsaj piše kaplan Korosec v svojem listu. Slavni Benko Cvenkančič je zapustil svojo klet podobno pisarno in ima kot poslanec svoj „lajb-žurnal“, čeprav nobena mačka ne zamjavka, ako vidi ta list. Glasilo našega Križmana, ki je kradel v našem upravnistvu naslove in je bil odslovljen vsled žganje-pija, pa je danes obenem glasilo dr. Jurtele in bratara Ploja. Solnce, vroče poletno solnce je vplivalo nevsmljeno na možgane vbogih naših nasprotnikov...

Ti hudobno solnce! Koliko sitnosti si prva-kom že napravilo, kako so vsled tvoje vročine borla za kozlom ustrelili... Hudobno, grdo ti solnce! Zdaj si jim poslalo v glavo špansko mačo, ki brenči in brenči, da se vbogi prvaki sami ne izpoznajo, kje in kaj da so...

Kar nakrat so si gospodje namreč domi-sli, da morajo imeti — jugoslovanskega ministra. Brez vsake šale — ministra ho-čejo in „Narodni list“ že rožlja s svojo leseno sabljo, da bi dobil — ministra! Nemci imajo svojega ministra, Čehi in Poljaki tudi, — za-kaj bi ga torej prvaki ne imeli? Premislite le, kako lepi penziji bi dobil ta minister, ka-dar bi šel v pokoj! Pomislite, kako lepo bi bilo, ko bi ta minister objavljaj n. p. svoje črčke v Križmanovem šnopsarskem listu! Po-mislite, kako hitro bi se pogoltnilo vse napred-jake na žlici juhe, ko bi sedel minister v svo-jem stolu... Ali nekaj je pri temu: kdo naj-bode ta jugoslovanski minister? V poštev pri-deja najprej kranjski dr. Šušteršič, mož, ki ima blandro na prstih in hofrat Ploj, katerega ne-

dolžnost je čista kot 14 karatno zlato. Ali no-beden teh dveh ne odneha, kajti obema se sline cedijo po ministerskem fotelju. Potem bi prišel v poštev kakšni Hrvat, žal da še ne vemo kedo. In ako bi poslanci tudi s tem ne bili zadovoljni, naj bi se imenoval ministrom kakšni višji slovenski uradnik, rečimo „častni občan“ Sittar ali kdo drugi...

O ti solnce! Ali za trenutek odložimo vse šale. Čisto resno vprašamo slavne izumitelje te najnovejše prvaške ideje. Zakaj nimajo Rusini ministra? Zakaj ne Italijani? — In drugič: Zakaj bi rabili ministra? — In tretjič: Kako se da združiti panslavi-stična prvaška misel z idejo jugoslo-vanskega ministra? — Na prvo vprašanje odgo-vorimo lahko: Italijani in Rusini nimajo vodi-teljev, ki bi hoteli svoje poštenje pro-dati za skledo leče! Drugič pa pravimo: spodnještajersko in korosko ljudstvo ne po-trebuje ministra. Ali potrebovali bi posamezni sebičniki ministersko plačo in — zato se jim gré!

Nazadnje pa trdim: Kdor je pan-slavist, ne more biti obenem član avstrijske vlade. Panslavistična misel, kateri so se vsi prvaki z dušo in telesom za-pisal, je in mora biti protiaustrijska. In kakšen bi bil avstrijski minister, ki bi bil obenem protiaustrijski državni iz-dajalec?!

Sicer pa — ne razburjajmo se! Veliko vode bo še po Dravi steklo, predno se izpolnijo nadute želje otroških političarjev. Kaj ko bi postal orglar Grafenauer minister? Ali pa Pišek, naš krotki Pišek? Ali pa — brezova metlja, kajti kakor so prvaški poslanci le brezove metlje v roki faršstva, tako bi bili ta minister le igračka za kle-rikalce...

Politični pregled.

Delo državne zbornice. V preteklem zase-danju je obdržala državna zbornica 20 sej, gosposka zbornica pa 5. Vlada je predložila v prvih 17 sejah sledeče postavne načrte: 1. Po-stava glede opravnika državne zbornice (nere-šeno). 2. Postava glede tiskovnih preš. 3. Po-raaba pupilarnih naložb, ki jih izdaja gališka deželna banka. 4. Vložbe kurandskih denarjev v hranilnicah in poštini hranilnici. 5. Izdelo-vanje sto- in petkronskih komadov (sprejeto). 6. Razprodaja eraričnega premoženja (sprejeto). 7. Predručba določb o trgovskem prometu s Turčijo (sprejeto). 8. Finančna postava za l. 1907 in proračunski provizorij za drugo polovico leta (zadnje sprejeto). 9. Poročilo krotne deputacije. 10. Zvišanje rubežni prostih plač in pokojnin. 11. Naložba gotovine civilnih depozitnih uradov. 12. Postava glede trgovskih pomočnikov. 13. Raz-prodaja eraričnega posestva v Pragi. 14. Raz-prodaja zemljič pri Liebenhirtnu. 15. Dostavek k proračunskemu provizoriju (sprejeto). 16. Po-stava glede oproščenja od hišnega davka za gotove zgradbe v Gradcu. — Nujnostnih predlo-gov za podporo po vremenu povzročeni škodi se se je vložilo 87, drugih pa 184; navadnih

predlogov 247; interpelacij se je vložilo 577 itd!

Deželni zbori se skličejo v kratkem. Če-škega, kranjskega in primorskega ne skliče vlada, ker niso ti deželni zbori zmoini za delo. Ostali zbori bodo sklicani za 9. septembra. 20 oktobra pa stopi že državni zbor skupaj.

Nova obrtna postava stopila je s 16. t. m. v veljavo. Glavna stvar pri temu je ureditev do-kaza zmoinosti. Ta dokaz zmoinosti (Befähigungsnachweis) je potreben za detajlno trgovino z mešanim blagom, za trgovino z kolonijalnim, špecerijkim in materijalnim blagom. Kdor hoče torej mešano detajlno trgovino otvoriti, pred-ložiti mora učno spričevalo in spričevalo da je služil kot pomočnik najmanj 2 let. Samo učeni trgovci smejo odslej sladkor, kavo, čaj, olje, materijal in barve ter žgane pijače v zaprtih steklenicah prodajati. Seveda, tisti ki so doslej to obrt že izvrševali, ostanejo pri svoji pravici. V krajih, kjer ni učenega trgovca, smejo tudi neučeni blago prodajati. Kramarstvo, frajmerstvo, sploh pa vsaka trgovina, ki obsega gotovo na-šteto blago, kakor tudi veletrgovine, ostanejo prosta obrt. Tudi posebne trgovine kakor z mesom, vinom, pohištvom ostanejo prosta obrt. Bodoči prestolonaslednik polnoleten. Te dni je postal polnoleten nadvojvoda Karl Franc Jožef, najstarejši sin lani umrlega vojvoda Otona in nadvojvodnji Mariji Jozefe. Ker nimajo otroci sedanjega prestolonaslednika Franc Ferdi-nanda pravice do trona, bi prišel Karl Franc Jožef po smrti tega v poštev.

Žetev v Avstriji l. 1906. Poljedelsko mini-sterstvo je izdalo cenitev vrednosti lanske žetve. Potemtakem se je pridelalo:

	milijonov kron	
	leta 1906	1905
pšenica	247	246
rž	330	341
ječmen	233	214
oves	316	243

Leta 1906 se je pridelalo za 86 milijonov kron več nego l. 1905.

Vladarji na potovanju. Avgusta meseca se zgodijo skoraj vsako leto poseti vladarjev. Tudi letos je temu tako. 5. t. m. sta se sešla v Svinemüadu nemški cesar Viljem II. in ruski car Nikolaj. 14. t. m. je sprejel nemški cesar v gradu Wilhelmshöhe angleškega kralja Edvarda. 15. t. m. zopet je obiskal angleški kralj v Iechelju našega vladarja. V jeseni pa bode obiskal nemški cesar v Londonu angleš-kega kralja. Letošni vladarski obiski imajo veliki politični pomen zlasti glede evropskega miru.

Dopisi.

Dobje pri Planini. Zopet ti imamo, dragi „Stajerc“ nekaj novega in prav zanimivega po-ročati: Našega župnika Vurkelca so resnični dopisi v „Stajercu“, ker on vsako resnico so-vraži in le ljubi laž, tako razburili, da je začel iz jeze vboge berače pretepavati. Pondelek po škupulirski nedelji je enega tukajšnih ubožcev, namesto da bi siromaku dal kruha al kakšni drugi dar, ga tako po glavi pretepal, da je isti za tri dni popolnoma posluh izgubil. Pred ne-